

Sterilisatie bij de man

Vasectomie

1. Inleiding

Binnenkort komt u naar de polikliniek urologie van het Frisius MC Leeuwarden voor een sterilisatie. Dit wordt ook wel een vasectomie genoemd. Bij deze ingreep worden uw zaadleiters afgesloten. Daardoor kunnen de zaadcellen het sperma niet meer bereiken. U wordt dan onvruchtbaar. Uw arts heeft dit met u besproken. In deze folder leest u de informatie nog eens rustig na. Heeft u na het lezen nog vragen? Stel ze dan gerust aan uw uroloog.

2. Voor- en nadelen

Een sterilisatie is een kleine en veilige ingreep. Het is een betrouwbare manier om zwangerschap te voorkomen. De ingreep beschermt niet tegen soa's zoals hiv, chlamydia of gonorrroe. Let op: in de eerste maanden na de ingreep zitten er soms nog levende zaadcellen in het sperma. Tot het sperma-onderzoek uitwijst dat u onvruchtbaar bent, moet u voorbehoedmiddelen blijven gebruiken.

De zaadlozing blijft normaal. Uw sperma ziet er ook hetzelfde uit, maar het bevat geen zaadcellen meer. Deze worden door het lichaam zelf afgebroken.

Mogelijke nadelen

- > In zeldzame gevallen lukt de ingreep niet in één keer. Dan is een tweede ingreep nodig. Deze moet u zelf betalen.
- > In zeer zeldzame gevallen groeien de uiteinden van de zaadleiters weer aan elkaar. Dan kunt u opnieuw vruchtbaar worden. Dit gebeurt bij ongeveer 2 op de 1000 mannen.
- > Een sterilisatie is in principe definitief. Hersteloperaties zijn soms mogelijk, maar slagen niet altijd.
- > U moet er dus zeker van zijn dat u geen kinderen (meer) wilt, ook niet in een nieuwe relatie.

De arts raadt een vasectomie af als u jonger bent dan 30 jaar of als u emotioneel nog onzeker bent over uw keuze.

3. Voorbereiding

- > Plan op de dag van de ingreep geen andere afspraken.
- > Scheer twee dagen voor de ingreep het haar van de balzak en onderzijde van de penis.
- > Draag op de dag zelf een strakke onderbroek of zwembroek voor steun na de ingreep.
- > U hoeft niet nuchter te zijn.
- > U mag na de ingreep niet autorijden. Regel vervoer.

Medicijnen:

- > Geen pijnstillers gebruiken die acetosal bevatten (zoals aspirine, ascal) in de week vóór de ingreep.
- > Gebruikt u bloedverdunners? Overleg dan altijd met uw arts:
 - Marcoumar: stoppen 7 dagen van tevoren.
 - Acenocoumarol: stoppen 3 dagen van tevoren.





4. De ingreep

U meldt zich op het afgesproken tijdstip bij:

- > **Frisius MC Leeuwarden:** route 55, endoscopie-afdeling (1e verdieping), of
- > **Frisius MC Harlingen:** route 25, polikliniek urologie.

Zo verloopt de behandeling:

- > U ontbloot uw onderlichaam en gaat op de behandeltafel liggen.
- > De arts verdooft beide kanten van de balzak.
- > Er worden twee kleine sneetjes gemaakt.
- > De zaadleiters worden doorgesneden, een stukje wordt verwijderd en de uiteinden worden afgesloten (afgebonden of dichtgeschroeid).
- > De wondjes worden gehecht met oplosbare hechtingen en afgedekt met gaasjes.

De ingreep duurt ongeveer **15 minuten**. U kunt tijdens de ingreep een trekkend gevoel in de liezen voelen.

Na de ingreep

- > Draag de strakke onderbroek zolang dit prettig is.
- > U kunt pijn of een beurs gevoel in de balzak of liezen krijgen. Neem eventueel paracetamol.
- > Doe het die dag rustig aan.
- > Er kan een blauwe plek ontstaan of wat bloed of vocht uit de wondjes komen. Dit is normaal en verdwijnt vanzelf.
- > De volgende dag mag u douchen. In bad gaan mag pas na vijf dagen.
- > Als u licht werk doet, kunt u meestal de volgende dag weer functioneren. Bij zwaar werk is het verstandig enkele dagen vrij te nemen.
- > Vermijd de eerste 5–10 dagen:
 - fietsen,
 - sporten,
 - zwemmen,
 - zwaar tillen,
 - geslachtsgemeenschap.

Bij seks daarna: **gebruik voorbehoedmiddelen** totdat is bewezen dat uw sperma zaadcelvrij is.

5. Complicaties

De kans op ernstige complicaties is klein. Soms treedt er een tijdelijk gevoel van stuwings op vóór de zaadlozing. Zelden komt een bloeding of infectie voor.

Bel direct met de polikliniek urologie of huisartsenpost als:

- > u koorts krijgt boven 38°C;
- > de balzak sterk opzwelt;
- > een wondje blijft bloeden;
- > u hevige pijn heeft.

6. Kosten

Sterilisatie bij de man wordt meestal niet vergoed door de zorgverzekeraar. Informeer bij uw verzekering of u dit zelf moet betalen. Voor informatie over de kosten kunt u terecht bij: Informatiepunt Zorgkosten – Route 49b.





7. Sperma-onderzoek

Na de sterilisatie bent u nog niet meteen onvruchtbaar. Zaadcellen kunnen nog tot 20 zaadlozingen aanwezig zijn.

Sperma inleveren:

- > Drie maanden na de ingreep, én minimaal 20 zaadlozingen verder.
- > U krijgt een potje en formulier mee van de assistente.
- > Houd 2 tot 7 dagen vóór het inleveren geen zaadlozing.
- > Vang het sperma rechtstreeks op in het potje (geen condoom gebruiken).
- > Gebruik geen glijmiddel met zaaddodende stoffen.
- > Vervoer het potje in uw jaszak (niet in een tas of koelkast).
- > Lever het sperma en formulier vóór 09.00 uur in bij:
Frisius MC Leeuwarden, route 27, of Frisius MC Harlingen.

Let op: het sperma moet **binnen 2 uur** na de zaadlozing in het laboratorium zijn.

Bel twee dagen later voor de uitslag. Als er nog zaadcellen zijn, wordt het onderzoek herhaald.

